

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Meglennik
hétfé kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Helyben, házhoz hordvat
Félévre 18 korona.
Egy óra 8 korona.
Vidéken:
Félévre 18 korona.
Egy óra 8 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Bulgária megkötötte a fegyverszünetet.

Már tárgyal a békéről is. — Wilsonhoz fordultak a bulgárok. — Az ántánt tanácskozása Bulgáriáról. — Törökország is követni készül Bulgáriát. — Alaptalan híresztelések Monarchiánk különbékéjéről.

Budapest, szept. 30. A 8 Órai Ujság beavatott helyről értesül, hogy a monarchia különbékéjének gondolatáról sem a múltban, sem a jövőben nem volt és nem is lesz szó. Sem a keronatanácson, sem a kormány körében ennek a gondolatnak még a lehetősége sem merült fel soha. A különbéke gondolata egy percre sem merült fel irányadó helyen. Az állir terjesztése veszedelmesebb, mint minden más. A magyar nemzet becsületes gondolkodásával egy pillanatig sem férhet össze ez a gondolat.

Konstantinápoly, szept. 30. A lapok közlik, hogy a szövetséges haderők a helyzet minden komolysága ellenére, remélhetőleg képesek lesznek az egyensúlyt helyreállítani. A központi hatalmak ennél már valóságosabb helyzetet is átéltek.

Szofiából szept. 30 án Budapestre érkezett megbízható értesülés szerint az entente és Bulgária közötti fegyverszünet — tárgyalások eredményre vezettek.

Bécs, szept. 30. Illetékes helyről az Est arról értesül, hogy a bolgár kormány megbízottjai az entente megbízottjaival folytatott tárgyaláson eddigi eredményeképpen megkötötték a fegyverszünetet. Bulgária az entente feltételeit elfogadta. A békétárgyalások is megindultak.

Bécs, szept. 30. A bolgár szobranje mai sorsdöntő ülésével egyidejűleg Versaillesben is nagy konferenciát tartottak az entente-államok Poincaré elnökletével. Szerbiát a konferencián Pasics képviselte. Több elasz miniszter is odantazott. Lloyd George és Clémenceau a konferenciát megelőzően hosszú ideig tanácskoztak egymással. A Havas-ügynökség kommentárja szerint Bulgáriának adandó hivatalos válaszlól.

Bécs. A bolgár kormány Wilson elnökhöz fordult, hogy a tárgyalások folyamán hathatósan képviselje Bulgária érdekét. Wilson — hír szerint — kikötötte, hogy Bulgária

tegye le a fegyvert. Bulgáriával szemben tanúsított megatartás dolgában Anglia és Franciaország között nézeteltérések támadtak. Anglia ugyanis enyhén akarja a bolgár kérdést kezelni, ezzel szemben Franciaország ki akarja használni a bulgáriai sikert.

Bécs. Berlinből érkező hiteles jelentés szerint a császár ma elfogadta Hertling kancellár önkényt benyújtott lemondását. Valószínűleg egy demokratikus, parlamentáris kormány alakul.

Hintze lemondásáról szóló hírek még koraiak.

Bécs, szept. 30. A francia sajtó olyan hamis híreket terjeszt, hogy Törökország követi Bulgária példáját. Ezzel szemben bécsi diplomáciai helyen kijelentették, hogy ez a hír egyáltalában nem felel meg a valóságnak, mert Törökország hü marad szövetségéhez.

Berlin, szept. 30. Szofiából érkező komoly tudósítás szerint Malinow miniszterelnök utódjául Radoszlavov volt miniszterelnök vagy Szavov tábornok van kiszemelve.

Borzasztó mérközés a németek és franciák között.

Cambray külvárosai az ellenség kezén. — Az ántánt csapatok átkeltek a csatornán.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, szept. 30.

Nyugati haretér:
Ruprecht trónörökös hadesportja: Flandriában az ellenség folytatta támadásait. Az ellenségnek szeptember 27-ikén történt állásainka való betörése arra készítetett bennünket, hogy védelmi harcunkat jobbszárnyát a Hausane mögé vonjuk vissza, Dixmidentől Merchenig. A haretér balszárnyán pedig Dixmientől az iv alaku Witchappe állásig. A Hausane szakasz és Zaren között Rosebektől nyugatra eső

vonallal elleni támadásokat visszautasítottuk. Achandale és Beeonlaire között az ellenség Malenyig nyomult előre, hol ellenlökésekkel a támadásokat felfogtuk. Cambray és Szt. Quentin között hatalmas viaskodás folyik. Cambray város ellen és tőle kétoldalt az ellenség 16 hadosztályt vetett harcba, hogy a várost elfoglalja és vonalunkat átörje. Cambraytól északra helyenként 8 izben indultak rohamra erős ellenséges támadások következtében meghiusultak Cambray külvárosában Manrilben és Cantinprében az ellenség befészkelte magát s itt a város nyugati szegélyén állunk a Schelde mögött, ahol visszavertük az ellenség megújuló támadásait.

Az ellenséges támadások a Cambray—Messieres ut előtt összeomlottak. Marcuintól délre az ellenség visszazoritott bennünket a Messieres Predecouri csatorna mögé.

Wille Gouislant—Belincourtig és Pelle—Egly között az ellenség áttört a csatornán. Gliencourtól északra, minden rohammal dacoló ezredeink este kénytelenek voltak szárnyukat Heocourtig visszavonni.

Ludendorf.

(Min. eln. sajtóosztálya.)

Károlyi gyors segítségről beszél.

Wekerle tanácskozott Károlyi Mihállyal.

Károlyi Mihály vasárnap Andrassy Gyula apósának erdélyi birtokáról a fővárosba érkezett. A pályaudvaron elvbarátai, számos küldöttség és a munkásság nagy tömege várta. Hock János üdvözlésére Károlyi ezt válaszolta:

— Azért vagyunk itt, mert eslekedni kell. A pacifista békét kell megalapoznunk. Gyors, sürgős eslekvésre van szükség. Csak ilyen béke felel meg a magyar érdekeknek. Ennek a megteremtésére elsősorban szükséges, hogy menjenek a helyükről azok, akik a háborút oly rosszul vezették. Azért küzdünk, hogy a népek legyen beleszólása a béke létrejöttébe. Fejlődni akarunk, de nem más népek rovására!

— A megegyezéses békét az összes magyar állampolgárokkal együtt akarjuk megteremteni! Anynyi szenvedés után jogunk van a teljesen független Magyarországhoz!

— Ezentul ennek az életnek a javára akarjuk szentelni egész munkásságunkat.

— Látem, hogy meg van az akarat politikáját érvényre juttatni, — fejezte be Károlyi Mihály gróf.

A néptömeg szüntelenül tombolva ünnepelte a pártvezért és a Berlini-térig kísérte, ahol Károlyi Hockkal együtt kocsira ülve, palotájába hajtattott.

Wekerle miniszterelnök ma fölkereste Károlyi Mihályt és 2 órán át tárgyalta vele. Károlyi egy ujságíróknak ezeket mondta:

— Fontos értekezletet tartottunk, nagyon komoly határozatokat hoztunk, melyeknek egy részéről komminükét adnak ki, a többi bizalmas marad. Nem feltűnő, inkább természetes jelenség, hogy a miniszterelnök fölkeresett. Tájékoztattam őt.

Wekerle Esterházy Móric gróffal és Urmánczy Nándorral is tanácskozott, informálta őket, majd ma délben Krausz Simont, a Magyar Bank vezérigazgatóját fogadta.

A kormány összes tagjai miniszteri értekezletet tartottak a külpolitikai kérdésekről.

Teljes meghódolást követel az ántánt Bulgáriától.

London. A Reuter-ügynökség közli: A Bulgária fegyverszüneti kérelmére adott angol válasz fedi a szövetségesek főparancsnoka által adott választ, mely határozottan kijelenti, hogy a hadműveleteket nem lehet be- szüntetni.

A válasz hangsúlyozza, hogy Bulgária különbékéje a szövetségesekkel való teljes szakítást kell, hogy magában foglalja. A szövetségesek minden biztosítékot megkövetelnek arra, hogy katonai hadműveleteiket biztosítsák, német csapatoknak Bulgáriába történő szállítását megakadályozzák.

A szövetségeseknek nincs szándékukban a Balkánon egy végleges területi rendezést megkísérlni, amely a békekonferencia határozatai számára kell, hogy fentartassék. Ezért tehát olyankatonai egyezmény megkötéséről van szó, amely a szövetségesek katonai műveletei számára bolgár részről a Balkánon minden veszélyt kizár s az országban foglalja a bolgár hadsereg leszerelését, vagy pedig egy más ponton a jelenlegi szövetségesei ellen való fölhasználását.

A területi kérdéseket illetőleg semminemű lépés nem tehető és nem is lesz téve, de egy lényeges pontja kell hogy legyen az esetleg kötendő ideiglenes egyezménynek, az, hogy kiüríti mind azon területeket, melyeket a bolgár haderő a háboru kitörése óta megszállva tart.

A megjelölt föltételek, melyeket Szófiába megtáviratoztak Malinov kormánya részére, ha nem látszanak elfogadhatóknak, akkor a szövetségesek kormányai nem lesznek abban a helyzetben, hogy új föltételeket szabjanak és Bulgáriára bizzák, hogy olyan személyeket találjon, akik készek azok elfogadására.

Ma ül össze a nemzetgyűlés, hogy döntsön az ántánt válaszára adandó válasza nézve, illetve a háboru és béke kérdésében. Radoszlavovnak mind erősebb az

álláspontja, mert kialakult az a vélemény, hogy az ántánt ennél kegyetlenebb feltételeket akkor se szabhatott volna, ha döntőleg verte volna meg Bulgáriát és a központi hatalmakat. A német és magyar csapatokat Bulgária lakossága ujjongva fogadja.

A központi hatalmaknak jogos a reményük, hogy Bulgárián át biztosíthatják Törökországba a munició- és élelmiszerszállítást. Ferdinánd király Szófiában van és élesen elítéli Malinov és kormánya lépését. A bolgár népnek az a reménye, hogy a legközelebbi napokban megállítják az ántánt előnyomulását; a beérkező hírek szerint a bolgár katonák csodás vitézséggel küzdenek ma már. Nem igaz az az ántánt-jelentés, hogy Kiszten-dilt a szerbek elfoglalták.

mintegy 40 százaléknál hiány részvényjegyzéssel biztosíthatnák. A 40 koronás hozzájárulás kisorsolás útján fizetettnek vissza az érdekeltségnek.

A hozzászólások.

Mágori Sámuel közégi bíró meleg szavakkal üdvözli a tervezetet, amely már 1902. év óta hű óhaja Makó város közönségének, azonban azt javasolja, hogy az egész tőke részvényjegyzéssel biztosítható.

Szatmáry Tibamér Hódmezővásárhely rendőrkapitánya a Sármezey-féle javaslatot nagyjában helyeselte, aggályai voltak azonban, hogy a vasúthálózat Hódmezővásárhely érdekeit is szolgálja, mivel kereszteti Hódmezővásárhely törvényhatóság mintegy tíz évvel azelőtt engedélyezett vasútvonalait.

Hervay István alispán részletesen indokolta az utak fejlesztésének szükségességét a gazdaság szempontjából és hangsúlyozta, hogy a vasutak létesítésénél Makó városa van elsősorban érdekelve és reméli, hogy a város közönségének ez évtizedek óta fennálló óhaja most a megvalósulás stádiumához közeledik, példaképpen megemlítette, mily óriási haszon volna a város közönségére, ha a vasutak már a háboru előtt meglettek volna. Szerinte az értekezleten még korai volna afelett határozni, hogy részvényjegyzési alapon, vagy tervbe vett kamatmentes kölcsön segítségével fedeztessék a beruházási tőke, az későbbi számítások feladata leendő köteleseink csak abban megállapodni, hogy a vasut létesítésére szükség van-e, vagy nincs.

P. Eckhardt Vilmos orsz. képviselő szerint a vasut szükségességéről minden enyes jelenlevő szentül meg van győződve, de tekintetbe véve, hogy ily fontos ügyet, ily nagyszámú értekezleten végérvényesen megvitatni nem lehet, hogy az értekezlet válasszon egy intéző bizottságot, mely a reá háramló feladatot elvégzi s annak elvégzéséhez szükséges adatokat gyűjti. Hódmezővásárhely megjelent képviselőjének felszólalására megjegyezte, hogy ő igen is elsősorban mindent Makó város érdekében követ el, de megfogja találni a közéletet is, amely ha mindjárt nem szolgálja is Hódmezővásárhely érdekeit ily nagy mértékben, de annak semmi esetre ártani nem fog, reméli, hogy a vasúthálózat építése esetén mindkét város egyaránt fog fejlődni.

Csorba János v. képviselő helyeselte a kisvasut tervbe vett létesítését, jobban szeretné azonban a szükséges tőkét részvények kibocsátása útján fedezni.

Urbanics Kálmán főszolgabíró véleménye, hogy ez értekezlet nem hivatott részletkérdéseket megtárgyalni, szintén indítványozta, hogy az értekezlet válasszon egy intéző bizottságot, mely a maga kebléből egy szűkebbkörű végrehajtó bizott-

ságot választ a szükséges munkálatok kidolgozása céljából.

Ezek után az értekezlet kimondta, hogy a szóban levő vasuti vonalak kiépítésének szükségességét egyhangulag megállapítja.

Az intéző bizottságba megválasztották: Justh János főispán, Hervay István alispán, Sármezey Endre műszaki tanácsos, Tarnay Ivor főjegyző, Eckhardt Vilmos orsz. képviselő, Urbanics Kálmán közp. főszolgabíró, Nyikos Gyula (Hódmezővásárhely), Ladomérszky Gyula, Tóth Pál és Kurusa József (Lele), id. Buvár Imre és Lohoczki János, Blaskovics Ernő, Nicsovics György, Lengyel János, Saguly János, Kriszta Ádám, Lahosztrán Nándor, Maxim András, Kántor Pál, dr. Petrovics György, Gera Sámuel, Goresa Péter, Mágori Sámuel, Ehrenfeld Bernát, Csorba János, Borbás Imre, Mandl Zsigmond, Jaczkó Emil, Gerzanic János, Diós Mihály, Tókey Jenő, Tokár Andor, Krausz A. Hermann, Bittó Gyula és Szirbik Sándor ref. lelkész.

A földbérleti szerződések

revízióját és a háboru előtt megállapított földbérleti díjak emelését kéri a gazdák.

Nagyarányu, az egész ország gazdaközönségét érdeklő mozgalom jutott el a teljes kifejlődés dátumába. A mozgalmat a gazdák indították meg, akik arra kéri a kormányt, bocsásson ki rendeletet, amely lehetővé teszi a háboru előtt kötött földbérleti szerződések revízióját és a bérleti díjak felemelését. A földművelésügyi minisztérium e kérdésben még nem döntött.

Anélkül, hogy ebben az ügyben ezidőszent állást foglalnánk, ismertetjük ugy a gazdák, mint a bérlők álláspontját.

Mit mondanak a gazdák?

A gazdák, tehát a földbirtokosok, különösen a kisbirtokosok és középbirtokosok álláspontja a következő:

Ma, miután ellenkező rendelkezés nincs, változatlanul érvényben vannak azok a hosszulejárati bérletek, amelyek a háboru előtt kötettek és nem szüntek még meg, sőt ezek egy része előreláthatólag a háboru folyamán sem fog megszűnni. Magyarország birtokállományának körülbelül 30 százaléka, tehát a kötött birtokokat leszámítva, közel tízmillió katasztrális hold van a bérlők kezén.

A konjunkturát csak a bérlők használták ki, aránylag magas nyereségre tettek szert, ezzel szemben a földbirtokosok a bérleti összegből biztosított járadékból a drága megélhetési költségeket fedezni nem képesek. Ilyen körülmények között tehát jogos az a kívánság, hogy a bérletek ügyét olyanformán rendezzék, hogy a birtoktulajdono-

Nagy Makóért.

Fontos értekezlet a kisvasutak ügyében.

Nagyszabású s fontos értekezlet volt tegnap Makón. Ez a nagyszabású értekezlet, melyből nagy Makó gyönyörű eszméje csirázik ki méltó volt, ahhoz a buzgalomhoz, amelylyel összehívói viseltetnek a szép eszmé iránt. A gyűlés lefolyásáról a következőket jelentjük olvasóinknak:

Dr. Petrovics György polgármester üdvözölte a megjelenteket, különösen a vidékről jöttöket s ezek között Sármezey Endre műszaki tanácsost.

A nagyszámú érdeklődők előtt rövid vonásokban ismertette a gazdasági vasutak fontosságát és mind ama érdekeket, amelyek a gazdasági vasutakkal szoros összefüggésben vannak. Majd felkérte Sármezey Endrét, az A. CS. E. V. volt műszaki igazgatóját, hogy a most tervbe vett vasútvonalakat a megjelentekkel ismertetni és az értekezletet a tervbe vett vasútvonalak irányáról tájékoztatni.

A tanyai vasutak előnyei.

Sármezey Endre műszaki tanácsos részletesen kifejti előnyeit a gazdasági vasutaknak a vicinális vasutak felett és rámutat azon körülményre, hogy a makói környékbeli tanyai rendszernél a gazdasági vasut az, mely minden körülmények között a legelőnyösebb és a cólnál legjobban megfelel. Részletes felvilágosítást adott az ily gazdasági vasutak mikénti finanszírozásáról és áttért a 3 vasútvonal részletes ismertetésére.

Melyek lennének a kisvasutak irányai?

Az első kisvasut Makó Acsev indulóházából kiindulva a piactéren

keresztül Makó-Ujváros állomás érintésével, Királyhegyes, Csanád-alberti, Pitvaros, Ambrózfalva és Nagymajlát községeken keresztül haladva Tótkomlós A. E. G. V. állomásánál végződne. A második Makón keresztül Békéssámsón, Belsőhámsom érintésével Orosháza végződne, míg a harmadik Makóból kiindulva Püspöktelepén keresztül Hódmezővásárhely város területére vinne.

A mintegy 120 km. hosszú gazdasági vasutak legfőbb érdekeltje Makó városa, azonkívül mindazok a községek, amelyekben át a vasut vezet, valamint az a birtokos közönség, melynek birtoka a tervezett vasutól jobbra-balra 2 km.-nyi távolságban terül el.

Makó város érdeke.

Makó városát nem csak azért érdekli a kisvasut építése, mivel az említett községeket Makó városával egy az időjárásoktól teljesen független utvonallal köti össze, hanem azért is, mivel a város egy oly régóta óhajtott s a piactéren át a két pályaudvart összekötő helyi-érdekű vasútvonallal gazdagítaná. Érdekl-e vasúthálózat Makó város közönségét még annyiban is, mivel a város belterületéből kiinduló és a Maros partra nyuló Marosrakodóval összekötő vonal van tervbe véve.

Mibe kerülnének a kisvasutak?

A 120 km.-nyi vonalhálózat értéke kevéssé kevéssé 100000 kat. hold. A hozzájárulás mikéntjére az a tervzet, hogy a 100000 kat. holdnyi terület után holdanként 40 korona kamatmentes kölcsön bocsájtatnék az építő társaság rendelkezésére a községek nagybzmérvű hozzájárulásán kívül, míg a fennmaradt

sok legalább is szociális védelmet nyerjenek és anyagilag ne menjenek tönkre.

Nem igazság az, hogy akkor, amikor a háborus terhek és kötelezettségek és a megélhetési feltételek kiegyenlítése érdekében minden vonalon nagy eltolódások történnek, amelyek belenyulnak a gazdasági életbe, sőt a magánjogi viszonyokoz is, ugyanakkor mezőgazdasági téren, ahol tehát a legtöbb existencia van érdekelve és ahol a legnagyobb eltolódások történnek, semmi rendelkezés ne történjék és a háborus állapotnak legyenek nyertesei és letörttjei. Ez nagy szociális igazságtalanság.

A kívánság tehát az, hogy egy kibocsátandó kormányrendelet vegye revízió alá a háboru előtt kötött bérleti szerződéseket és engedje meg a bérleti díjak felemelését.

A bérlők álláspontja.

Ezzel szemben a bérlők a következőket mondják:

Akkor amikor a bérszerződéseket megkötötték, egy kétoldalu szerződés jött létre, amelynek egyik mértékében a vállalkozói nyereség lehetősége, a másikban pedig a veszteség kockázata fektet. Mikor a mérleg úgy billent, az ellenséges betörések és az ezel kapcsolatos vagyoni bizonytalanság folytán, hogy a bérletek fenntartása igen kockázatosnak tűnt fel, akkor a bérlők semmiféle könnyítést nem kaptak abban a tekintetben, hogy a bérlettől és az ezel kapcsolatos veszteség teljes kockázatától szabadulhassanak.

Most mikor a mérleg nyereséget mutat a bérlők javára, előállanak a gazdák és a nyereségben osztozkodni kívánnak. Ugyanazok, akik akkor, amikor a bérlőket veszteség fegyegette, ezt a bérleti foglalkozással járó igen természetes következménynek tekintették. A bérlők szempontjából a gazdák kívánsága nem jogos, nem igazságos.

A kormány és az OMGE még nem határoztak.

A földbirtokosok érdekképviseleti szervezete, OMGE ebben a kérdésben még nem foglalt állást. Nem foglalt pedig azért, mert a kérdést olyan bonyolultnak tartja, amit rendeleti uton elintézni alig lehetséges.

NAPI HIREK

Gondoskodjunk . . .

Az esték hűvösödnek, maholnap avarba hullanak az elsárgult falevelek és kopár lombok figyelmeztetnek, hogy ősz van és nagy lépésekkel közeledik hozzánk a tél. A háboru megtanított arra, hogy előre is gondolkozzunk, mert az „ahogy lesz, úgy lesz” politikával hamarosan elesik az ember. És minél közelebb van a tél, annál jobban kopnak a frázisok, amikkel meg tudjuk nyugtatni a téli ellátásért nyugtalanok népet. A népet,

amely dolgozik, fárad, töri magát, nélkülöz és ácsorog a boltok előtt egy kis élelmiszerért.

Most már itt az ideje, hogy az igéretekből, a programból valóság legyen. A meggyötört és az árdrágitól kifosztott közönség soha jobban rá nem volt utalva a gyors segítségre, mint most. Olesőbb és jobb élelmet adjanak, a hus legyen jobban hozzáférhetőbb, a kenyér ehető, a szén és a fa legyen legalább annyi, hogy a tél hidege meg ne vegyen és anyomorúságos étel megfőjön mindennap, nemcsak a gazdagok cifra konyhájában, hanem a szegények szomorú tűzhelyén is.

A nyár már elmúlt A téli gondok már a nyakunkon lógnak. Ha most nem segítünk rajta, későn lesz. A vérünket odaadtuk, a jólétünket földlőztük. Gondoskodni kell róla, hogy ne csak nyomorúságot és szenvedést kapjunk irtoztos áldozatainkért cserébe.

— Cukor osztás. A közéletmészési ügyosztály felhívja a cukorárúitással megbízott kereskedőket, hogy a számféjtés végett beadott bevásárlási könyvecskéért és utalványokért, október hó 1-én kedden d. e. hivatalos órák alatt a városházán a kistanácsteremben jelentkezzenek.

— Jétékonyság. A Vörös Kereszt céljaira adakoztak: Tóth György Porgány-utca 154. 2, Szántó Mihály Wesselényi utca 36. 6, Bakacsi Mihályné Földeák 4, Varga Mártonné Apátfalva 3, Berta Mihály 5, Boros Imréné 4, Kurai Tamásné 3, Bajusz Rozál 1, Siki József Apátfalva 200 koronát. — Anya és csecsemővédelmi célokra: Geller-malom részv. társaság 100, Urbanics Kálmán 50, Dr. Dózsa Simon 50, Kovács József 30, Kocsis István 10, Püspöki uradalom 10 kor. — Hadiárvák és özvegyek javára: Ehrenfeld és Spitz cég 40 kor.

— Öt korona lesz a cukor. A kormány a cukorrépa árát az idén majdnem kétszeresére, 14 koronára felemelte métermázsánként, ennek megfelelően fog alakulni ez idén a cukor ára is. Ezidőszent tárgyalás folyik a cukorgyárak és a kormány között az ármegállapításról. Ugy halljuk, hogy az idej cukrot a fogyasztás aligha fogja kilogrammonként 5 koronánál olesóbban kapni.

— NINCS PÁRJA a „Gavallér” nikotinmentes cigarettá hüvelynek. Kapható Kovács Sándor papirkereskedésében Szegedi utca 1 szám.

— Tájékoztató árak. A hivatalos lap vasárnapi számában három kormányrendelet jelent meg, amelynek a falitégla, az égetett mész s a portlandi cement tájékoztató árait állapítják meg. A közönséges tömör, jól kiégetett, a szabványoknak megfelelő falitégla tájékoztató ára ezer darabonként 280 korona. Ez az ár a termelő raktártelepen kocsiba rakva értendő. A jól kiégetett, legalább 90 százalék mész oxid tartalmu szén-

nel égetett mész tájékoztató ára métermázsánként 12 korona 50 fillér, a fával égetett mészé pedig 18 korona 50 fillér. Kisebb vételnél az árak egy koronával drágábbak. A szabványosnak megfelelő portlandi cement métermázsája 14 koronába, kisebb vételnél egy koronával többbe kerül.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Kardos András Kiss Juliánnával, Haluska Sándor Bódi Rozáliával. — Elhaltak: Özv. Szabó Mihályné Krizsán Anna 30 éves, Jáksó Rozália 14 hónapos korában.

Övintézkedéseket kérünk!

Ugy látszik, alig mulik nap, hogy a közönséget közletről érintő valamelyes dologban ne kelljen felemelni szavunkat és ne sürgessünk olyan intézkedéseket, melyeket nyilvános pertraktálás nélkül is és korábban kellene az illetékes köröknek fogathatni.

Ezuttal szóvá kell tennünk a hatóságoknak passiv resistenciáját a városban immár veszedelmes mértékben fellépett spanyol betegséggel szemben. Ugy látjuk, hogy semmi sem történik abban az irányban, hogy a járványt valahogy mégis megfékezzék és további terjedését lehetőleg meggátolják, noha az már bizonyossággal megállapítható, hogy ez a betegség éppen úgy mint más epieémia, kétségtelenül ragályos. Az influenza ugyan nincs felsorolva a járványos betegségeket taxative tárgyaló rendeletben, ez a körülmény azonban — az eddigi tapasztalatok után — nem lehet akadály annak, hogy a hatóság ezt a betegséget is ne ugyanolyan szempontok szerint kezelje, mint a rendeletben felsoroltakat. Így legelső sorban is kötelezővé kell tenni a betegség azonnali bejelentését.

Mi is, a város vezetői is, halljuk nap-nap után, hogy a városban tömeges megbetegedések történnek, de hogy valójában hány influenza-beteg fekszik, azt a hatóság hivatalosan és pontosan nem tudja. Miután nyomban intézkedni kellene, hogy a betegek megfelelően elkülönítsenek és hogy ott, ahol beteg van, mindenféle látogatást eltiltsanak. Végül pedig haladéktalanul gondoskodni kell arról, hogy miután a közokórházban nincs hely, a város azonnal üritessen ki egy tartalék-órák épületet, melyben jelenleg amugy is igen kevés a katona beteg és rendezze be azt az olyan influenza-betegek számára, akik házi ápolásban nem részesülhetnek. A városi tisztviselői hivatal bizonyára tudni fogja, hogy az említett és még más szükséges övintézkedéseket milyen mértékben és hogyan kell sürgősen végrehajtani és ezzel a járvány pusztítását a hatóságtól telhetőleg meggátolni. Összetett kezekkel ülni és várni — nem lehet!

Makó város hirdetései.

Hirdetmény.

Makó város tanácsa mint 1-ső foku iparhatóság közhírré teszi, hogy Szabó Sándor kereskedő a Csokonay utcai üres telkén fatelep engedélyezése iránt folyamodott.

Ezen ügyben az 1884. évi XVII. t. cz. 25 §-a értelmében a helyszínen megtartandó tárgyalásra határidőül 1918. október hó 5. napjának délután 4 órája kitűzték s erről az érdeklődők azzal értesítettek, ahogy esetleges kifogásaikat a tárgyalásig írásban magán a tárgyaláson pedig szóval előterjeszthetik s ennek elmulasztása esetén a kért engedély kiadásával egyedül a köztekinetetek lesznek irányadók.

A felállítandó telepre vonatkozó tervrajz az iparhatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Makó város tanácsa mint 1-ső foku iparhatóság által 1918. évi szeptember hó 21. napján tartott üléséből.

Dr. Petrovics György polgármester.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

Egy fürdőkád és egy petróleum lámpa eladó Páva-utca 29.

Hagymát

minden mennyiségben vásárol Iritz Gyula cég. Eladók Iritz Miksánál jelentkezzenek.

EGY ÉJJELI ŐR felvétetik Iritz Sámuel özv. cégnél.

KERESEK egy szobát és egy kisebb istálló bérbe. Cim a kiadóba.

CERUZANEGYZŐK iskolai tanulók számára kapható

KOVÁCS SÁNDOR papirkereskedésében Szegedi-utca L.

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Újság

hirdetési rovatában. A Makói Független Újság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborus hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban. Dacára a háboru okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Újság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Földbérbeadók figyelmébe!

A Makói Független Újságot Makó város és Csanádmegye hagymakertészeinek tulnyomó része olvassa s így már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladó.

Földek eladó.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, szintetikon nagy tubusban, bélyegzőpárnák és festékek olcsó árban beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR
papirkereskedésében, Szegedi-n. 1.

Művész-lapok

érkeztek magyar felvételekben is nagy választékban

Kovács Sándor

papirkereskedésébe.

Szegedi-utca 1.

Tekintse meg a kirakatot!

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy gyermekét oly helyre adja tanoncnak, hol kellő szakképzettségben részesül.

Könyvnyomdai üzememben
betűszedő-

tanoncok

felvétetnek és saját felügyeletem alatt nyerne kiképzést a nyomdaipar minden ágazatában.

Tanoncaimnak a legmagasabb végzetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor
könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Szegedi-utca 1. (Dégi István házában.)

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős esont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák, Hardtmuth és Fáber 2-s és 3-s számúak. Színes-ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.